

ÎNCHEIERE

20 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către reprezentantul lui Ion Lipcan, avocatul Adrian Crețu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valeriu Pînzaru împotriva lui Ion Lipcan cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Ion Lipcan și menținută hotărârea Judecătoriei Botanica, municipiul Chișinău din 17 octombrie 2016,

c o n s t a t ă:

La data de 17 noiembrie 2014, Valeriu Pînzaru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ion Lipcan cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în perioada anilor 2009-2010 i-a transmis lui Ion Lipcan piatră de calcar în volum de 408 m.p., iar ultimul, la rândul său, și-a asumat obligația să achite prețul pentru marfă în mărime de 194040 lei până la data de 31 august 2012, fapt confirmat prin recipisa întocmită și semnată la data de 10 iulie 2012.

Menționează că, pârâtul nu și-a executat obligația de plată a mărfurilor recepționate, acumulând o datorie în sumă de 194 040 lei.

Relevă că, toate încercările de a soluționa litigiul pe cale amiabilă cu pârâtul, nu s-au soldat cu succes.

Solicită încasarea din contul lui Ion Lipcan a datoriei în sumă de 194 040 lei și a cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei reclamantul și-a concretizat cerințele solicitând, încasarea din contul lui Ion Lipcan a datoriei în sumă de 194 040 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 126 195,11 lei în baza art. 619 din Codul civil și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 17 octombrie 2016 acțiunea a fost admisă și au fost încasate de la Ion Lipcan în beneficiul lui Valeriu Pînzaru datoria în sumă de 194 040 lei, dobânda de întârziere în sumă de 126195,11 lei și taxa de stat în sumă de 9 621 lei.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin constatarea faptului încheierii între părți a contractului sub formă de recipisă, precum și a neonorării de către pârâtă a obligației de plată a mărfii livrate, acumulând o datorie în mărime de 194040 lei, care urmează a fi încasată forțat prin prisma prevederilor art. art. 572 alin. (1) și (2), 668 alin. (1) și 753 din Codul civil.

La admiterea cerinței privind încasarea dobânzii de întârziere în sumă de 126195,11 lei, prima instanță a reiterat că, pentru neexecutarea în termen de către pârât a obligației de plată, se calculează dobânda de întârziere conform art. art. 585 și 619 din Codul civil.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2017 a fost respins apelul declarat de către Ion Lipcan și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 14 iulie 2017, reprezentantul lui Ion Lipcan, avocatul Adrian Crețu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și, anume, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, a fost aplicată o legea care nu trebuia să fie aplicată și a fost interpretată în mod eronat legea.

Menționează că, la data de 10 iulie 2012 între recurent și intimat a fost semnată o recipisa, fără intenția de a produce efecte juridice directe, deoarece în realitate, pretinsa piatră de calcar invocată în acțiune, în volum de 408 m.p. și la preț de 194 040 lei a fost transmisă de SRL „Larensia-Com” către SRL „Catcom – Grup” și care, a fost obiectul unui alt litigiu de judecată, intentat la cererea de chemare în judecată a SRL „Larensia Com” împotriva SRL „Catcom-Grup” cu privire la încasarea datoriei în sumă de 194 040 lei, examinat de către Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău.

Sușține că, fondatorul și administratorul SRL „Larensia Com” este intimatul, Valeriu Pînzaru iar fondatorul SRL „Catcom-Grup” este Ecaterina Cotic, fiica lui Iurie Cotic, care a reprezentat compania enunțată în instanța de judecată și care, este martor în prezenta cauză.

Afirmă că, prin decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2013 a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea SRL „Larensia Com” împotriva SRL „Cotcom Grup” cu privire la încasarea datoriei de plată conform contractului de barter.

Invocă că, prima instanță nu a apreciat argumente invocate prin prisma art. 221 alin. (1) din Codul civil, or, recipisa din 10 iulie 2012 a fost încheiată fără intenția de a produce efecte juridice, aceasta fiind ca un garant din partea recurentului, care era în relații de afaceri cu intimatul și martorul Iurie Cotic.

Relevă că, în ședința de judecată din 29 septembrie 2016 în prezenta cauză, martorul Iurie Cotic a declarat că, recipisa întocmită de recurent are un caracter formal iar suma de 194 040 lei, constituie datoria restantă a SRL „Catcom-Grup” față de SRL „Larensia-Com” în baza contractului de schimb (barter) din 08

decembrie 2009, pentru aceeași perioadă de executare 2009-2010, indicată și în recipisă.

Astfel, susține că, recipisa din 10 iulie 2012 în baza căreia s-a dispus încasarea sumei de 329 856,11 lei este fictivă și simulată, cu intenția de a crea o aparență juridică pentru terțele persoanele juridice și fizice despre soluționarea pe cale extrajudiciară a litigiului referitor la datoria SRL „Catcom Crup” față de SRL „Larensia-Com”, însă care de fapt nu a avut loc. Prin urmare, susține că, această recipisă este de fapt și de drept un contract în care există o neconcordanță intenționată între voința reală și voința declarată, ceea ce duce la lipsa unuia din elementele definitorii ale actului juridic consfințit în art. 195 din Codul civil - intenția de a da naștere drepturilor și obligațiilor civile.

Atenționează că, conform recipisei din 10 iulie 2012, Valeriu Pînzaru i-a dat recurentului cu împrumut cotileț de piatră dar nu i-a vândut după cum este indicat în cererea de chemare în judecată, mai mult, acțiunea a fost întemeiată în baza prevederilor ce reglementează relațiile de împrumut, făcându-se trimitere la pct. 9, din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 8 din 24 decembrie 2010 cu privire la unele chestiuni referitoare la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației la soluționarea litigiilor legate de contractele de împrumut, prin care explică valabilitatea contractului de împrumut.

Prin urmare, consideră că, hotărârile instanțelor de judecată au fost emise cu încălcarea dreptului material pe motiv că, proba de bază, recipisa ține de contractul de împrumut, reglementat de art. 867 din Codul civil, iar intimatul nu a putut concretiza în baza cărei obligații contractuale survine obligația de plată.

Susține că, intimatul are intenția de a se îmbogăți fără justă cauză, deoarece după o perioadă de 7 ani nu solicită de la recurent restituirea bunului pe care invocă că la împrumutat, dar solicită achitarea sumei de bani, care ține de costul pietrei de calcar.

Invocă că, instanțele de judecată eronat au aplicat în speță prevederile art. 753 alin. (1) și (2) din Codul civil, deoarece bunul indicat în recipisă a fost transmis în baza unui alt contract, unei persoane terțe, iar careva acte de predare-primire a pietrei de calcar întocmite între părțile în litigiu nu există.

Mai invocă că, piatra de calcar face parte din bogățiile subterane a Republicii Moldova, dobândirea căreia este reglementată de Regulamentul privind autorizarea prin licența a folosirii subsolului în R. Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 726 din 27 septembrie 1994, în vigoare până la data de 15 februarie 2013, iar conform anexei nr. 2 din Regulamentul enunțat, piatra de calcar face parte din substanțele minerale utile larg răspândite pe teritoriul R. Moldova, ceea ce confirmă faptul că, era practic imposibil ca o persoană fizică să transmită unei alte persoane fizice așa o cantitate mare de piatră de calcar fără careva acte de proveniență și fără facturi fiscale sau alte acte ce urmau să însoțească așa gen de marfă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, recurentul a recepționat copia deciziei instanței de apel la data de 15 mai 2017 (f. d. 196), iar cererea de recurs a fost depusă de către acesta la data de 14 iulie 2017 (f. d. 192).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către reprezentantul lui Ion

Lipcan, avocatul Adrian Crețu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către reprezentantul lui Ion Lipcan, avocatul Adrian Crețu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul reprezentantului lui Ion Lipcan, avocatul Adrian Crețu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către reprezentantul lui Ion Lipcan, avocatul Adrian Crețu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Luiza Gafton

Mariana Pitic